

36

Ε'. Κω

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14
ΑΘΗΝΑΙ (136)

Α'
ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ 1968
ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

21/4/70 1969 / 4/4/70

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

1. Ἐξεταζόμενος τόπος (χωρίον, κωμόπολις)... *Κωμόπολις - Περίον*
(παιλιότερον ὄνομα: ... *Π. ν. ι.* ...), Ἐπαρχίας ... *κω* ...
Νομοῦ ... *Χερσονήσου* ...
2. Ὀνοματεπώνυμον τοῦ ἐξετάσαντος καὶ συμπληρώσαντος... *Μιχαήλ*
Χαυριμάκου ... ἐπάγγελμα ... *Θαλάσσης* ...
Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις *Παλαιὰν. Ζαράφον. 9* ... *κω* ...
Πόσα ἔτη διαμένει εἰς τὸν ἐξεταζόμενον τόπον... *50* ...
3. Ἀπὸ ποῖα πρόσωπα κατεγράφησαν αἱ παρατιθέμεναι πληροφορίες:
α) ὄνομα καὶ ἐπώνυμον ... *Ἀπὸ τῶν ἱδίων, κατ' ἑλ. κατέφορον*
ὡς ἀπολιμήν διμαχίαν καὶ ἔχον ἔργασις ἐν ἀγροτικῇ ἔργασις
ἡλικία: ... *51* ... γραμματικαὶ γνώσεις ... *Θαλάσσης* ...
... τόπος κατοικίης ... *Περίον - κω*

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Α'. α'. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920.

- 1) Ποῖαι ἀγροτικαὶ περιοχαὶ προωρίζοντο διὰ σπορὰν καὶ ποῖαι διὰ βοσκήν ποιμνίων; *Ἡ. σεδινὰ, σερποχαί, διὰ κωρὸν καὶ δ. ὅριον*
καὶ γογύδαι διὰ βοτάνην, καὶ ἀκόμη περὶ τὸν ὁρίζοντα αἱ ἰσομερῆαι σεδινὰς
Ὑπῆρχον αὐταὶ χωρισταὶ ἢ ἐνηλλάσσοντο κατὰ χρονικὰ διαστήματα; *Ἡ. ἀρῆναι καὶ γογύδαι ἔχον κόνιαι καὶ δ. σεδινὰς ἐνηλλάσσοντες (ἴσως ἢ σελόριον)*
- 2) Εἰς ποίους ἀνῆκον ὡς ἰδιοκτησίαι; α) εἰς φυσικὰ πρόσωπα, δηλ. εἰς τοὺς χωρικοὺς· β) εἰς γαιοκτήμονας (Ἕλληνας ἢ ξένους, ὡς π.χ. Τούρκους)· γ) εἰς Κοινότητας· δ) εἰς μονὰς κλπ. *Ἡ. σεδινὰ καὶ ἀκόμη ἐν ὅριον*
ἐν χαρμαῖα, γαιεντήρια καὶ ἔχοντα καὶ ταύρια καὶ κύνες καὶ ὄρνια
- 3) Ὁ πατὴρ διατηρεῖ τὴν περιουσίαν του συγκεντρωμένην καὶ μετὰ τὸν γάμον τῶν τέκνων του, διανεμομένης ὑπ' αὐτῶν μετὰ τὸν θάνατόν του; *Ὁ. χ. ι. τὸν ὁρίζοντα ἀνατολικά καὶ δ. περὶ τὴν περὶ τὴν*
... χαρμαῖα καὶ δ. ταύρια καὶ κύνες...

β'. 1) Οἱ κάτοικοι ἀσχολοῦνται μόνον εἰς τὴν γεωργίαν ἢ μόνον εἰς τὴν κτηνοτροφίαν ; ἢ συγχρόνως εἰς ἀμφοτέρας, δηλ. τὴν γεωργίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν ; *Οἱ κάτοικοι ἀσχολοῦνται εἰς κτηνοτροφίαν*

ἐν τῇ γεωργίᾳ καὶ εἰς κτηνοτροφίαν. ὡς ἐν κτηνοτροφίᾳ. ....

2) Οἱ τεχνῖται (δηλ. οἱ βιοτέχναι) ἀσχολοῦνται ἐν παρέργῳ καὶ εἰς τὴν γεωργίαν ; *Οἱ τεχνῖται ἀσχολοῦνται ἐν παρέργῳ καὶ εἰς τὴν γεωργίαν*

γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα : τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηρίων ποῖοι εἰργάζοντο εἰς αὐτά ; καὶ ὑπὸ ποίους ὄρους ὡς ἄτομα ἢ μὲ ὀλόκληρον τὴν οἰκογένειάν των ; *Ὑπὸ τῶν μοναστηρίων καὶ τῶν γαιοκτημόνων εἰργάζοντο εἰς αὐτά. ὡς ἄτομα ἢ μὲ ὀλόκληρον τὴν οἰκογένειάν των. ....*

2) Πῶς ἐκαλοῦντο οὗτοι ; (κολλῆγοι, σέμπροι, μισακάτορες, σημα-κατόροι κλπ.) *(ὡς ἐκαλοῦντο οὗτοι. ....)*

ὡς ἐκαλοῦντο οὗτοι. ....

3) Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή των ; (εἰς εἶδος ἢ εἰς χρῆμα) ; *Ὑπὸ τῶν μοναστηρίων καὶ τῶν γαιοκτημόνων εἰς εἶδος ἢ εἰς χρῆμα. ....*

4) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ ἐργάται ; ἐποχικῶς, δηλ. διὰ τὸ θέρισμα, τὸ ἀλώνισμα, τὸν ταυγητὸν ἢ δι' ὅλον τὸν χρόνον ; Ἀπὸ ποῦ προήρχοντο οὗτοι ; ἦσαν ἄνδρες μόνον ἢ καὶ γυναῖκες ; ποῖαν ἀμοιβὴν ἐλάμβανον ; ἡμερομισθίον εἰς χρῆμα ἢ εἰς εἶδος ; *Ὑπὸ τῶν μοναστηρίων καὶ τῶν γαιοκτημόνων εἰς εἶδος ἢ εἰς χρῆμα. ....*

5) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ δοῦλοι (ὑπηρεταί) ἢ δοῦλαι ; Ἐὰν ναί, ἀπὸ ποίους τόπους προήρχοντο ; *Ὑπὸ τῶν μοναστηρίων καὶ τῶν γαιοκτημόνων εἰς εἶδος ἢ εἰς χρῆμα. ....*

6) α) Οἱ νέοι καὶ αἱ νέαι τοῦ τόπου ποῦ ἐπήγαιναν δι' ἀνεύρεσιν ἐργασίας ; *Ὑπὸ τῶν μοναστηρίων καὶ τῶν γαιοκτημόνων εἰς εἶδος ἢ εἰς χρῆμα. ....*

β) Ἐπήγαιναν ἐποχικῶς : ὡς ἐργάται... ἢ ὡς τεχνῖται κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μπογιατζήδες), πρᾶ-ματευτάδες (ἐμποροὶ) κλπ. ; *Ὑπὸ τῶν μοναστηρίων καὶ τῶν γαιοκτημόνων εἰς εἶδος ἢ εἰς χρῆμα. ....*

- δ'. 1) Πῶς ἐλιπαίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: με ζωϊκὴν κόπρον (βοῶν, αἰγοπροβάτων κλπ.), φυτικὴν (με καύσιν: α) τῆς καλάμιος μετὰ τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ μὲ κάλυψιν (παράχωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὀργώματος; ....
- .ἐκεί. γαί' ἐν. κοίτην. βοῶν. δ' ἀόζην προβάτων. εἰ. ἀγροί. γὰ δ' εἰ. ἐμοδωρ
καί. εἰ. ἀφαιρέσει. καί. ναυάχνη. ψυχανθεῖ. γυλιδ. δι' ἀρχέτωρος
βί' ον, . φαρμακευτικῇ, . χαλαρωτικῇ.....

2) Πότε έγινε τὸ πρῶτον χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον σας ; Μετὰ τὴν ἐνταλ. 3.10.1948.....

- Ε'. Ἀπὸ πότε χρησιμοποιοῦνται : τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ αἱ γεωργικαὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας ; *20. 7. 96. ἀγροτὸς ἐξορσόν. (Πολίταν)*
ἐκδὲ τοῦ 1824. ὁ δὲ μηχανισμὸς καὶ τὰς ἐνδεύουσιν 1848. ...

- 1) Σιδηρούν ἄροτρον (τύποι αὐτοῦ, δηλ. μονόφτερο, δίφτερο κλπ.).
Εἰς ποῖα κτήματα ἐχρησιμοποιεῖτο (ἢ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος ;
Ποῖος κατασκευάζει τὸ ἄροτρον τοῦτο ἢ ἀπὸ ποῦ εἰσάγεται ἡ προμή-
θεια αὐτοῦ ; *Παράγωγοι ἔχρησαν αὐτὸ, ἐξ ἡλ. κτην. κ. κ.*
Συνελευμένα ἔδωκεν Ἐπαύριος ἡ Εὐφρόδεια ἡ Νίκη κ. κ. Ἀθηνῶν
Κυδὲς τὰ διὰ τὴν ἀναγκαίαν ἐξ τῆς Βουλῆς. κ. κ.

Παραθέσατε σχεδιαγράφημα (ή φωτογραφίαν) έκαστου τύπου σιδηρού άρότρου με τὰς ἀντιστοίχους ὀνομασίας τῶν μερῶν αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατιθεμένου. ....

1..... 4..... 7..... 10.....

2..... 5..... 8.....

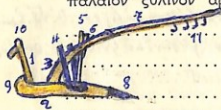
3. . . . . 6. . . . . 9. . . . .

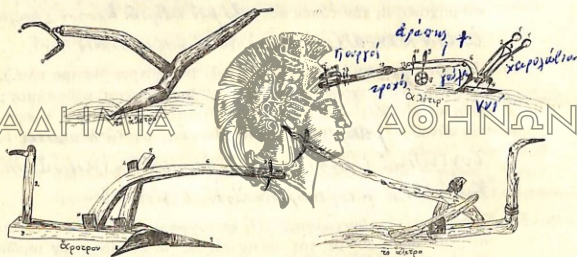
- 2) Τρακτέρ (ἀπὸ πότε εἶναι ἐν χρήσει;) 24.6.15.1948.....
3) Μηχανὴ θερισμοῦ 24.6.15.1946.....

- 4) Μηχανή δεσίματος τῶν σταχυῶν (δεματιῶν). *ἀνθ. λῆ. 1166.*
5) Μηχανή ἀλωνισμού *κατὰ λῆ. Ἰνστιτ. 1348.*

στ. 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατεσκεύαζε (ἢ κατασκευάζει) τὸ παλαιὸν ξύλινον ἄροτρον. *ὁ Ἀγγεῖρος, Χερσιώ, Εὐδίκος,...*

- 2) Ποία ἦτο ἡ μορφή τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἀρότρου εἰς τὸν τόπον σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποῖα διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν) εἰς τὸ χρησιμοποιοῦμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκονιζόμενα ἐνταῦθα; *Ἡ μορφή ἐκμετέλλει καὶ ὁ ἄροτρον ἐκείνη*

- 3) ὀλιγογραφήσατε τὸ ξύλινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾷται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς ἀριθμοὺς ἐν χρήσει ὀνόματα τῶν διαφορῶν μερῶν καὶ τῶν ἐξαρτημάτων αὐτοῦ.

1. τό χειρὰ ἄρι... 6. ἡ παραπλῆγη... 11. οἱ πουργοί...
2. τό κοικῶν... 7. τό σταβάδι... 12. ....
3. ἡ χαύλα... 8. τό... κ... 13. ....
4. ἡ παρὸν... 9. ἡ κού... 14. ....
5. ἡ πλαῖνη... 10. ἡ κοικ... 15. ....

(1) Ἐάν εἶναι δυνατόν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφίαν.

(Εάν υπάρχουν διαφοραί, δύνασθε νὰ μεταβάλετε τὴν ἀνωτέρω ἀρί-
θμησιν).

- 4) Τὸ ὕνι. Τὸ ὕνι τοῦ ξυλίνου ἀρότρου ἦτο (ἢ εἶναι) μιᾶς μορφῆς διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὅλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφιδῶν ; δηλ. τῶν χωματερῶν (λιβάδια, κῆποι) καὶ τῶν πετρωδῶν. - Ἰχνογραφή-
σατε ἢ φωτογραφήσατε τὸ ἐν χρήσει ὕνι (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἐάν
εἶναι διαφόρων τύπων) καὶ σημειώσατε τὴν χρήσιν ἐκάστου.

..τὸ ὕνι ἦτο καὶ εἶναι καὶ ἦτο καὶ εἶναι. διὰ τὴν χωραφίδα...
..ἀροτρίασιν. καὶ ἄλλου.....

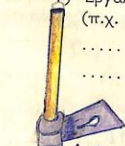

- 5) Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ ἀρότρου;..... ἢ ἐλάττω.....

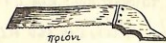
- 6) Ἦτο (ἢ εἶναι) κατασκευασμένη ἐκ ξύλου ἢ σιδήρου; ἐκ ξύλου.....

- 7) Ἔργαλειά διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀρότρου (π.χ. σκεπάρνι, πριόνι, ἀρίδι, ἀρνάρι, ξυλοφαΐ κλπ.).....

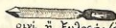
τὸ σκεπάρνι

πριόνι

ἀρίδι

ρνί ἢ ξυλοφαΐ (ἀρνάρι)

τὸ ξυλοφαΐ

8) α) Διά τὸν ἄροτον (ζευγάρισμα, ὄργωμα) ποῖα ζῶα ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) : βόες ἢ ἄλλο ζῷον, δηλ. ἵππος, ἡμίονος, ὄνος... *εἰόνον. βόες. αἰκνίς. ἡμίονος...*

β) Ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) διὰ τὸ ὄργωμα δύο ζῶα ἢ ἓν ; ... *δύο. ἡμίονος. αἰκνίς...*

9) Διὰ τὸ ζευγάρισμα μὲ δύο ζῶα ἦτο (ἢ εἶναι) ἀναγκαῖος ὁ ζυγός ; *ἀναγκαῖος...*

Σχεδιάσατε τὴν μορφήν τοῦ παλαιότερου καὶ τοῦ σημερινοῦ ζυγοῦ (ἢ φωτογραφήσατε αὐτὸν) καὶ ὀνομάσατε τὰ διάφορα μέρη καὶ ἐξαρτήματα αὐτοῦ. (π.χ. λουριά, λοῦρα, ζεύλεις, πιζεῦλια κλπ.).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

αἰδερνίου ὑλίου καὶ φοῖ δὲ καρσ...

10) Σχεδιάσατε ἰδιαίτερος τὴν μορφήν τῶν ζευλῶν τοῦ ζυγοῦ εἰς τὸν τόπον σας. *ζεύλα...*

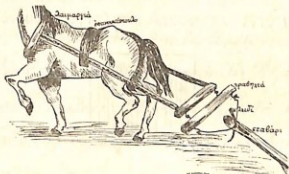
11) Πῶς λέγεται εἰς τὸν τόπον σας ὁ κρίκος ἐκ σιδήρου, ξύλου ἢ σχοινίου, ὁ ὁποῖος τοποθετεῖται εἰς τὸν ζυγὸν (πολλαχοῦ : λοῦρα, κουλλοῦρι), προσδένεται δὲ εἰς αὐτὸν τὸ ἄροτρον διὰ τὸ ὄργωμα ; (Σχεδιάσατε αὐτόν). ... *ζεύλα... δ. δ. λοῦρα...*

12) Ἀπὸ πότε γίνεται τὸ ὄργωμα δι' ἑνὸς ζώου ; ... *Ποιῖ...*

Πῶς γίνεται ἡ ζεύξις τοῦ (τὸ ζεύξιμον) εἰς τὸ ἄροτρον ; *Διὰ χεῖνιν ζεύξιμον. ζεύξις. ἀγν. προσδεθῶ. εἰς βόες. δὲ καὶ αἰκνίς.*

Περιγράψατε καὶ σχεδιάσατε (ἢ φωτογραφήσατε) τὴν σκευήν,
τὴν ὁποίαν φέρει τὸ ἄλογον ἢ ἄλλο ζῷον διὰ νὰ προσδεθῇ
εἰς αὐτήν. τὸ ἄροτρον... *ἡ ἀροβίς. ὁ δὲ γέφυρος. ὁ δὲ ἰσθμὸς. ὁ δὲ ἀμύμον.*

ζ'. Ἀροτρίασις (ὄργωμα) καὶ σπορά.

α) Ποίος ὥργωνε παλαιότερον (ἢ σήμερον) : 1) ἄνδρας (ὁ ἰδιοκτήτης
τοῦ ἀγροῦ ἢ ἄλλος) 2) γυναῖκα 3) ὑπηρέτης. Σημειώσατε ποία
ἢ συνήθεια εἰς τὸν τόπον σας... *ἡ ἀροβίς. ὁ δὲ γέφυρος. ὁ δὲ ἰσθμὸς. ὁ δὲ ἀμύμον.*

- β) 1) Περιγράψατε λεπτομερῶς, πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον τῶν βοδιῶν (ἢ
τοῦ βοδιοῦ, τοῦ ἀλόγου) εἰς τὸ ξύλινον ἄροτρον. (Παραθέσατε,
εἰ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν). *ἡ ἀροβίς. ὁ δὲ γέφυρος. ὁ δὲ ἰσθμὸς. ὁ δὲ ἀμύμον.*
- 2) Πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον εἰς τὸ σιδηροῦν ἄροτρον. *καὶ ἡ ἀροβίς. ὁ δὲ γέφυρος. ὁ δὲ ἰσθμὸς. ὁ δὲ ἀμύμον.*
- 3) Πῶς κατευθύνει ὁ γεωργὸς τὰ ζευγμένα ζῶα (ἢ τὸ ζῷον) κατὰ τὸ
ὄργωμα με σχοινί, τοῦ ὁποίου τὰ ἄκρα ἔχουν δεθῇ εἰς τὰ κέρατα
τῶν ζῶων ἢ ἄλλως ; (Περιγραφή καὶ σχεδιάσμα ἢ φωτογραφία). *ἡ ἀροβίς. ὁ δὲ γέφυρος. ὁ δὲ ἰσθμὸς. ὁ δὲ ἀμύμον.*

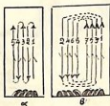

- 4) Σχεδιάσατε πώς ἐγίνετο παλαιότερον (ἐπίσης πώς γίνεται σήμερον) τὸ ὄργωμα. Ὁργώνεται τὸ χωράφι με ἀνοιγομένας αὐλακὰς (αὐλακιές) κατ'εὐθείαν γραμμὴν, ὡς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα(α);

Καὶ ἀναμύνηται καὶ ἀνὰ ὅρους καὶ ἐξέως. Ἐπὶ χωράφον
ὀρθογώνιον αὐλάκις εἰς ἑ. σχηματίζ. ἀνὰ καὶ ὀρύγας.....

ἢ ὀργώνεται περιφερειακῶς ὡς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β) ;

.....Ὁ.χ.1.....

Σημειώσατε μετὰ τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ποῖον ἐκ τῶν ὀργωμάτων τούτων (α, β) εἶναι ἐν χρήσει εἰς τὸν τόπον σας. Ἐὰν ὑπάρχῃ ἄλλος τις τρόπος ὀργώματος, σχεδιάσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

- 5) Ἡ σπορὰ καὶ τὸ ὄργωμα τοῦ ἀγροῦ ἐγίνετο (ἢ γίνεται ἀκόμη) εἰς λωρίδας (δηλ. σπορὰς ἢ σποριάς, ντάμιες, σιασιές, μεσδράδες κ.λ.π.) ; Ἐξέως καὶ ἐξέως.....

Πῶς ἐχωρίζετο ἡ λωρίς (ἢ σποριά) ; μετὰ αὐλακιάν ; .....

.....Ἐξέως καὶ ἐξέως καὶ ἐξέως καὶ ἐξέως.....

- 6) Ποῦ ὑπάρχει ἡ συνήθεια νὰ γίνεται ἡ σπορὰ τοῦ σίτου καὶ ἄλλων δημητριακῶν μόνον μετὰ σκαπάνην, δηλ. νὰ μὴ χρησιμοποιῇται ἄροτρον ; Ἐξέως καὶ ἐξέως.....

- 7) Ποῖοι τρόποι ἢ εἶδη ὀργώματος (ἀροτριάσεως) ἦσαν ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ σήμερον). Δηλ. ἡ διάνοιξις τῶν αὐλάκων μετὰ τὸ ὑνί : καθέτως, πλαγίως, βαθιὰ κλπ. ....

.....Ἐξέως καὶ ἐξέως (π.δ. αὐτὴν καὶ αὐτὴν) ἐξέως (β.δ.β.β.)

.....βαθιά.....

ἡ ἄλλων. . . ἐν τῇ δαμνητοραίᾳ. . .

γ) Ἀροτριάσεις (ὀργώματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σπορᾶς :

- 1) Διὰ τὴν σπορὰν δημητριακῶν. Πόσα ὀργώματα ἐγίνοντο (ἢ γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποίαν χρονικὴν περίοδον. Πῶς λέγονται (ὀνοματολογία) τὰ ὀργώματα αὐτά· π.χ. καλλουργία, διβόλισμα, γύρισμα κλπ. *Θιά· λά· δεικνύμενά· σὺν· ἐστρέφειν· ἐν· γόνιμῶν· χύμῳ· βλα· ὄρχημα· θιά· δὸς· ἐν· ἀφ' ὧν· ἐκ· τῶν· ἱερωνάριων· ἢ· ἐκ· τῶν· ἀνι-
μοσίων· παρὰ· τὴν· ἀνὰ· τὴν· διμνησίαν· γίνονται· ἐν· α· ἐν· ἀφ' ὧν· ἐκ· τῶν· ἀνι-
μοσίων· παρὰ· τὴν· ἀνὰ· τὴν· διμνησίαν· γίνονται· ἐν· α· ἐν· ἀφ' ὧν· ἐκ· τῶν· ἀνι-*

- 2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν. (Ἀπαντήσατε ὁμοίως, ὡς ἂνωτέρω)

Παράγουσαν και ανεκτίμητη συνεισφορά δίνει η Π.Α.Σ.Α.Ε. στην
 Ψ.Γ.Ο.Ν.Α., Ψ.Ε.Β.Ο.Α., Ι.Π.Β.Ο.Α. και το Δ.Ε.Ο.Π.Ο.

- 3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δέον νὰ ἀφεθῇ ἀσπαρτον τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγρὰ-
νάπαυσιν, διὰ νὰ σπαρθῇ κατόπιν σιτὰρι ἢ ἄλλο δημητριακόν...

1. *Вот что я хочу сказать. (Конец.)*

- 4) Πόσα ὀργάματα γίνονται διὰ κάθε εἶδος καλλιέργειας (σίτου, κριθῆς, ἀραβοσίτου, ψυχανθῶν, κηπευτικῶν εἰδῶν κλπ.) καὶ κατὰ ποίαν ἐποχὴν; *Ἀραβοσίτου, ψυχανθῶν 1. ἔκτοισας 2. ψυχανθῶν 1. ἔκτοισας*

- 5) Ποία ἐργαλεία ἢ σκεύη χρησιμοποιοῦνται: α) κατὰ τὴν σποράν. π.χ. τὸ δισάκι εἰς αὐτὸ περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμβανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους; Μαλίσσα .....

...Відмін. 7. мес. Відмін......

- β) Μὲ ποῖα γεωργικὰ ἐργαλεῖα (ἢ τυχὸν ἄλλα μέσα): 1) καθαρίζονται: τὸ ποδάρι, τὰ φτερά (παρουτία) κ.ἄ. καὶ τὸ ὑνὶ κατὰ τὴν ἀροτρίασιν (ὄργωμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-

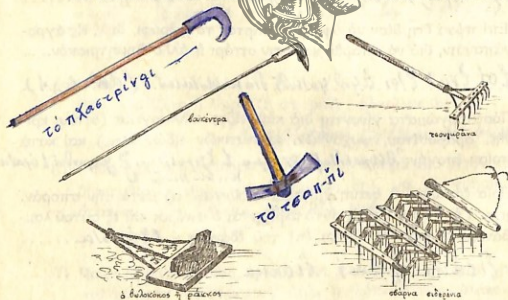
μα ἢ τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὅποια κολλῶνται εἰς αὐτά. Μὲ ἔλλειψοειδῇ σιδηρᾷ ράβδῳ, ἢ ὅποια ἔχει τοποθετηθῇ εἰς τὸ ἐν ἄκρον τοῦ βουκέντρου ἢ μὲ ἄλλον τρόπον ; *Ὑπερβολὴ π.χ. δέν. ...*

*καὶ κέντρα χίμαι. ἢ. Συναρόδαθρον. ἢ. δὲ ἔχρησται εἰς δέν.
... εἰς κέντρα ράβδων. ... πηλαστρίκι. ....*

2) Γίνεται μετὰ τὸ ὄργωμα ἰσοπέδωσις τοῦ χωραφιοῦ (σβάρνισμα, διβόλισμα); *ἦνεν. δὲ. ἰσοπέδωσις εἰς ἄρσεν. κ.α.λ. (ἔρι βολία ἢ. βολὴ ἰσχυροῦ. καὶ. ἀρσεν. (Βολὴ βούρου.) διακρίν. ἡ. ἰσοπέδωσις καὶ. ἡ. κέντρον.*

3) Ἡ σκαφή μερῶν τοῦ ἀγροῦ ποὺ δὲν ἔχουν ὀργωθῇ (μὲ σκαλίδα, τσαπὶ κ. ἄ.); Νὰ γίνῃ εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἄνω (1-3) ἐρωτημάτων περιγραφὴ ἐκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίαι. (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχεδιάσματα τινῶν ἐκ τούτων).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ..... ΑΘΗΝΩΝ

γ) Ἐργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἢ τοῦ κήπου· π.χ. ὁ κασμάς, ἢ τσάπα κ.ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρῆσιν

ἐκάστου καὶ παραθέσατε ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν) .....

.....
.....
.....

- 6) Ποῖα πρόσωπα βοηθοῦν τὸν ζευγολάτην (ἢ ζευγάν) εἰς τὸ ὄργωμα καὶ πῶς καλοῦνται οἱ βοηθοὶ οὗτοι ὥς καὶ αἱ ἐργασίαι ποὺ ἐκτελοῦν

.....
.....
.....

- 7) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τὴν σποράν ὀσπρίων. Πῶς ἐγίνετο ἡ σπορά καὶ ἡ καλλιέργεια ἐκάστου εἶδους.

.....
.....
.....

- 8) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τροφὰς τῶν ζώων· π.χ. ρόβη, σανόν, τριφύλλι κ.ἀ. ...

.....
.....
.....

- 9) Πῶς ἐγίνετο πρὸ τοῦ 1920 (ἢ σήμερον) ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμήλων· ἐσπέρνοντο ἢ ἐφυτεύοντο εἰς αὐλάκια ἢ πρασιῆς (βραγιῆς) καὶ ἄλλως.

.....
.....

Β'. ΘΕΡΙΣΜΟΣ

α. Ἔργαλεῖα θερισμοῦ.

- 1) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον ἐθερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακά. (Παραθέσατε τὸ ὄνομα καὶ ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ·

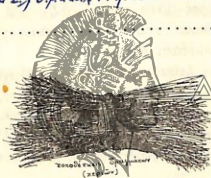

- 2) Πώς ἐγίνετο τὸ δερμάτιασμα ; Ποῖος ἔδενε τοὺς στάχυν καὶ ποῖος τοὺς μετέφερε καὶ τοὺς παρέδιδεν ὡς χεριές, ἀγκαλιές ; Πῶς ἐδέοντο· μὲ κοινὰ σχοινία, μὲ σχοινία κατεσκευασμένα ἀπὸ βελονοειδεῖς θάμνους, π.χ. βρουῖλα, σπάρτα κλπ. Κατὰ τὸ δέσιμον τῶν δερματιῶν μήπως ἐχρησιμοποιεῖτο καὶ ἐργαλεῖόν τι ; Περιγράψατε λεπτομερῶς τὴν ἐργασίαν ταύτην μετὰ παραθέσεως σχετικῶν σχεδιασμάτων ἢ φωτογραφιῶν.....

[illegible]

ὁ κατβουνάς

ὁ μπεχενά-βαϊρος

- 3) Τὰ δεμάτια μετὰ τὸ δέσιμον ἀφήνοντο εἰς τὴν ἰδίαν θεσιν ἢ συνεκεντρώνοντο εἰς ὠρισμένον μέρος τοῦ θερισμένου ἀγροῦ ; Πόσα δεμάτια συνεκεντρώνοντο ἐκεῖ καὶ πῶς ἐτοποθεοῦντο ; . . . .

[illegible]

ε. Συγκομιδὴ τῶν γεωμήλων.

- 1) 'Από πότε ἤρχισεν ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας εἰς τὸν τόπον σας ;

Πότε γίνεται ἡ σπορὰ ἢ τὸ φύτευμα αὐτῆς.....

Τὸν ἑβραϊστικὸν καὶ κατὰ τὸ εὐ. βιβλιοθηκῆ-
ρον καὶ ἀρράβωνας αἱ χαρμυλῆς.

- 2) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ ἐξαγωγή (βγάλισμο) τῶν γε-
μῆλων ἀπὸ τὸ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον ἢ μὲ
ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ
ἀρότρου κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὸν σχέδιον αὐτῶν ἢ
φωτογραφίαν. ....

4. $\frac{1}{2} \log \frac{1}{2}$ (if $\frac{1}{2}$ is the probability of a success or failure)
(if $\frac{1}{2}$ is the probability of a success or failure)

στ. Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ.

- Α) Ἐσυνηθίζετο παλαιότερον ἡ διατροφή τῶν ζώων κατὰ τὸν χειμῶνα μὲ ξηρὰ χόρτα (π.χ. σανάν, τριφύλλι, βίκον); Ἐάν ναί, περιγράψατε πῶς ἐγένετο ἡ καλλιέργειά του, ἔπειτα ἡ κοπή, ἡ ξήρανσις καὶ ἡ φύλαξις αὐτοῦ.....

[illegible]

- 2) Πότε ἐθερίζετο ὁ σάνος καὶ μὲ ποῖον ἐργαλεῖον (δρέπανον, κόσσαν κ.ἄ.). *Ἐθερίζετο σὲρὶ τὰ ἴχθυ' Ἀρχιμὲν μὲ δρέπανον.....*

(Παραθέσατε και σχεδιάσματα ή φωτογραφίας).....

- 3) Ζήρανσις τοῦ χόρτου καὶ δέσιμον. Ποῖα ἐργαλεῖα ἐχρησιμοποιοῦντο ; (Παραθέσατε μετὰ τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετικὴν τοπικὴν λαϊκὴν ὀνοματολογίαν, ὡς καὶ σχεδιάσματα καὶ

- 5) Τὸ ἀλώνι ἀνήκει εἰς μίαν μόνον οἰκογένειαν ἢ εἰς περισσοτέρας ;
ἐὰν τοῦτο ἀνήκη εἰς πολλές οἰκογενείας, πῶς γίνεται ἡ χρῆ-
σις του, δηλ. με ποίαν σειράν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; .....

ὅτι εἰς τὴν ἀνάγκην. μόνον. ἀνήκει. καθαρινέχεται. ἐν τῷ χρόνῳ
ὅπου εἰς τὴν ἀνάγκην. ὅπου. ἐκκαθαρίζεται. καὶ γινώσκω. διὰ τὴν μεταφορικὴν ἐννοίαν

- 6) Ἀπὸ πότε ἀρχεται τὸ ἀλώνισμα καὶ πότε λήγει ; .....

Ἀπὸ τοῦ 2^{ου} δεκεμβρίου. καὶ ἵαννου. μέχρι. τοῦ Ἰουλίου

- 7) Εἶδη ἀλωνιῶν (ἀναλόγως τῆς κατασκευῆς των)· π.χ. χωματά-
λωνο (με δάπεδον ἐκ χώματος)· πετράλωνο (με δάπεδον
ἐστρωμένον με πλάκες).

(Περιγράψατε τὴν κατασκευὴν ἐκάστου καὶ παραθέσατε σχε-
διάσμα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ) .....

...Χωματάλωνο. ....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 8) Πῶς ἐπισκευάζεται τὸ ἀλώνι ἐκαστον ἔτος πρὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ
ἀλωνισμοῦ (π.χ. τοῦ χωματάλωνου : καθαρισμός αὐτοῦ καὶ
ἐπάλειψις τοῦ δαπέδου καὶ τοῦ γύρου τοιχώματος, ὅπου ὑπάρ-
χει, με πηλὸν ἐκ χώματος ἢ συνήθως διὰ μείγματος κόπρου βοῶν
καὶ ἀχύρων) .....

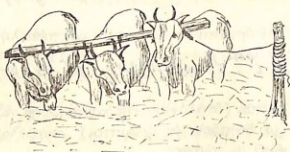
Ἀπὸ. καθαρινέχ. καὶ ἰσοπεδῶν. ὁ κτηνὸς χύρα. καὶ
εἰς τὸν. καθαρινέχεται μόνον. μετὰ. καὶ. κτηνὸς
καὶ. καὶ. ἰσοπεδῶν. ὁ κτηνὸς χύρα. καὶ. ἰσοπεδῶν.

- 9) Ἡ ὥς ἄνω προετοιμασία τοῦ ἀλωνιοῦ καὶ ἡ ἐναρξίς τοῦ ἀλωνι-
σμοῦ γίνεται ὠρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν ; .....

ὅχι. ....

- 10) Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς τὸ ἀλώνι τῶν δεματιῶν, ὅπου
ὑπάρχει ἀλωνόστυλος, ὥς καὶ τὸ ἄπλωμα τῶν σταχύων πρὸς ἀλω-

νισμόν ; Περιγράψατε τὸν τρόπον τοῦτον ἢ οἶονδήποτε ἄλλον.

[illegible]

- 11) Πῶς γίνεται τὸ ἀλώνισμα τῶν σταχύων διὰ τῆς χρησιμοπο-
ήσεως ζώων (βοῶν, ἵππων κλπ.).

- α) Ἀλώνισμα πρὸς ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων διὰ τῆς καταπατήσεως αὐτῶν ὑπὸ περιφερομένου ζῶν (βοῶν, ἵππων κλπ.).

Πολλαχού τοποθετείται προς τούτο καθέτως εις τὸ μέσον τοῦ ὀλ-
ωίου ζυλίου στύλος, ὕψους δύο μέτρων (καλυπόμενος ἐπιγερῶς,
στρούλουρας, δουκάνη, βουκάνη κ.ἄ.), ἀπὸ τοῦ ὁποίου ἐξαρτῶν-
ται σχοινία, ὡς εἰς τὸ αὐτωτέρω σχεδιαγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦν-
ται ἀπὸ τὸ ἕτερον ἄκρον των τὰ ζῶα, ὥστε νὰ περιφέρωνται κυκλι-
κῶς, «νὰ ἔρχονται γῦρες», καὶ οὕτω νὰ κόβουν τὰ στάχυα.....

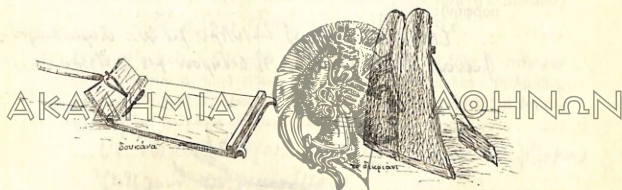
Λαίπερον. Γιῦνλας. ἡ ἀγυμνασία. κινητός. σφόδρ. λόφ. 1247.
 ὁ γυνεὶα ~~ἡ~~ δὲ δὴ Γιῦνλα, βούλ. - ἰσθμῷ, ὅθεν. Ὁ γυνεὶα ἀπὸ
 γυνεὶο. - Πάρευνας.

- β) Πώς ζεύονται οἱ βόες, τὰ ἄλογα κλπ. διὰ τὸν τρόπον τοῦτον τοῦ ἄλωνισμοῦ. Πώς συνδέεται τὸ σχοινὶ ἀπὸ τὸν κάθετον ἄλωνό-
 στυλον μὲ τὰ ζῶα; (Εἰς τινὰς τόπους δένεται τὸ σχοινὶ εἰς θηλειάς,
 αἱ ὁποῖαι περιβάλλουν τὸν λαιμὸν τῶν ζώων. Εἰς ἄλλους τόπους
 εἰς τὸ ἄλῶνισμα διὰ τοῦ τρόπου τούτου δὲν ὑπάρχει στῦλος εἰς τὸ
 μέσον τοῦ ἄλωνιοῦ. Τὰ ἄλωνίζοντα ζῶα περιφέρονται συνδε-
 μένα εἰς σειράν διὰ σχοινοῦ, τὸ ὁποῖον σχηματίζει θηλειὰς περὶ τὸν
 λαιμὸν ἐκάστου ζώου. Περιγράψατε ὅπου ὑπῆρχεν (ἢ διατηρεῖται
 ἀκόμη) ἄλωνισμὸς κατὰ τὸν ἓνα ἢ τὸν ἄλλον τρόπον, παραθέτον-

τες καὶ σχετικὰς φωτογραφίας ἢ ἰχνογραφήματα).....

Ἡ δὲ ἱστορία τῆς ἀλωναίας, διὰ τὸν χρόνον, ἀπὸ τῶν γότρικων καὶ τῶν ἰνδο-ἰταλίων
 καὶ τῶν ἀντικειμένων ἐκείνων, ἀπὸ τῶν γότρικων καὶ τῶν ἰνδο-ἰταλίων
 ὡς ἐκείνων, ἀπὸ τῶν γότρικων καὶ τῶν ἰνδο-ἰταλίων, ἀπὸ τῶν γότρικων καὶ τῶν ἰνδο-ἰταλίων
 καὶ τῶν ἀντικειμένων ἐκείνων, ἀπὸ τῶν γότρικων καὶ τῶν ἰνδο-ἰταλίων, ἀπὸ τῶν γότρικων καὶ τῶν ἰνδο-ἰταλίων

- γ) Ποῦ ἀντὶ τοῦ ἀλωνισμοῦ διὰ τῶν ποδῶν χρησιμοποιοῖται καὶ μηχανικὸν ἀλωνιστικὸν μέσον· π. χ. χονδρὴ ἐπιμήκης σανὶς εἰς ἓν τεμάχιον ἢ δύο, προσαρμοζόμενα. Αὕτη ὠπλισμένη εἰς τὴν κάτω ἐπιφάνειαν διὰ κοπτερῶν μεταλλίνων ἐλασμάτων ἢ ἀποσχίδων σκληροῦ λίθου ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ ζυγοῦ ἐξευγμένων ζώων, σύρεται δ' οὕτω κυκλικῶς ἐντὸς τοῦ ἀλωνίου ἐπὶ τῶν ἐστρωμένων σταχύων διὰ τὸν ἀλωνισμόν των.

Σημειώσατε, ἐὰν ἀπαντᾷ εἰς τὸν τόπον σας τὸ ἀλωνιστικὸν τοῦτο μηχανήμα ἢ ἄλλο τι, τὸ ὄνομα αὐτοῦ (π. χ. δουκάννα, δικριάνι, βωλόςυρος), περὶ τῆς κατασκευῆς του, τὸ σχῆμα καὶ τὰς συνήθεις διαστάσεις. Ἀπὸ ποῦ τὸ ἐπρομηθεύοντο παλαιότερον καὶ σήμερον. Ἐπίσης πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του καὶ διὰ ποῖα δημητριακά. Ἢλωνίζοντο (ἢ ἀλωνίζονται) ὅλα τὰ δημητριακά με ἀλωνιστικὸν μηχανήμα; Μήπως π.χ. ἡ κριθὴ καὶ τὰ ὄσπρια (κουκκιά, ρεβίθια κ.ά.) ἢλωνίζοντο διὰ τῶν ποδῶν ζώων ζευγνομένων καὶ περιφερομένων ἐπὶ τῶν σταχύων τούτων; .....

ΘΕΝ. ΑΥΤΑΝΑ. ΕΣ. ΙΟΝ. ΙΑ. ΘΑΝ. ΜΑΝ. ....

- δ) Ἀπὸ ποίαν ὥραν τῆς ἡμέρας ἀρχίζει ὁ ἀλωνισμός, κατὰ ποίαν δὲ διακόπτεται διὰ τὴν ἐπαναληφθῆ τὴν ἐπομένην. ; .....

Ἀπὸ τῆς 10^{ης} μέχρι τῆς 3,30'

- 12) Ποία ἄλλα ἀλωνιστικὰ ἐργαλεῖα εἶναι ἐν χρήσει; (Εἰς τινὰς τόπους χρησιμοποιεῖται ἐπίμηκες ξύλον, τὸ ὁποῖον, καλούμενον διχάλι, δικούλι, δουκράνι κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφήν): .....

Ἐοίμηναι. ξύλον. ἐξ ἐλαστικοῦ. μὲν. ξύλου. ἔχει. μακρὸν. μὲν. ξύλον. ἐξ ἐλαστικοῦ. ἢ. διδύμου. μὲν. ἢ. ἄλλα. ....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

δουκράνι ἢ διχάλι

- 13) Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀλωνισμοῦ ὁ γεωργὸς μὲ τὸ διχάλι ἢ τὸ δικράνι, ἐρχόμενος γύρω εἰς τὸ ἄλωνι, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸν ὁποῖον διαγράφουν τὰ ζῶα ἢ τὸ ἀλωνιστικὸν μηχανήμα τοὺς ἀκό-
πους, στάχους ; .... **Ναί.** .....

Διμοσάφει. τὸ ἀλόνι. καὶ τὰ ζῶα. ἢ. ἐργαλεῖα. ....
αὐτῶν. ....

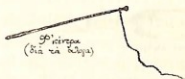
- 14) Ἦτο ἐν χρήσει εἰδικὴ ἀλωνόβερρα διὰ τὴν ὁδήγησιν καὶ τὸ κτύ-
πημα τῶν ζώων ; (Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι· ἀλλαχοῦ
φ'κέντρα). Πόσον μῆκος εἶχε καὶ ποία ἡ κατασκευὴ της ; (Σχε-
διάσατε τὴν ράβδον αὐτὴν). (Βλέπε κατωτέρω εἰκόνα). ....

Ὀχι. Ὀστιακῶν. εἶδος. γεωργ. ἐξ. ἡδ. κ. μακροῦ. ....
Βίβλα. ....

- 15) Πῶς λέγεται ἡ ἐργασία τοῦ ἀλωνίσματος ἑνὸς ἀπλώματος, δηλ. ἑνὸς στρώματος σταχύων ἐντὸς τοῦ ἀλωνιοῦ. (Ἐν Κρήτῃ καλεῖται δούλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σίτου, κριθῆς, βρώμης κλπ. ἤλωνίζοντο καθ' ἡμέραν .....

..... ἡ ἐργασία ἐνὸς ἀπλώματος. χίτριαι. - Κακχι.....

- 16) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισθέντες στάχυες, προτοῦ λιχνισθοῦν διὰ τὰ ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα ἀπὸ τὸν καρπὸν ; (ἐν Κρήτῃ : μάλαμα) .....

..... τὰ ἀχύνια εἶναι. μαλαμένο.....

- 17) Ποιοὶ ἀλωνίζουσι : ὁ ἴδιος ὁ γεωργὸς μετὰ τὰς τοῦ ζῶα ἢ ὑπάρχον (ἢ ὑπάρχον ἀκόμη) εἰδικοὶ ἀλωνισταὶ (ἐν Αἰτωλίᾳ : βαλμάδες, δηλ. τοσπάνηδες, καλούμενοι ἀλωνασταὶ καὶ ἀγωνιάτες), οἱ ὁποῖοι εἶχον βοδία ἢ ἄλογα καὶ ἀνελάμβανον τὸν ἀλωνισμόν .....

... οἱ ἴδιοι. γεωργοί. τὰ ζῶα καὶ τὰς τοῦ ζῶα (ζῶα καὶ ἀλογα)
... ἐκτελεστῶν. οἱ μικροί. εἶναι.....

- 18) Πλὴν τοῦ μέσου τούτου μετὰ ζῶα καὶ μετὰ ἀλωνιστικὸν ἐργαλεῖον ὑπῆρχον παλαιότερον εἰς χρῆσιν ἄλλα μέσα χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχυν· π.χ. τὸ κοπάνισμα αὐτῶν μετὰ χονδρὸν ξύλον (τὸν κόπανον) ἢ μετὰ ἄλλον τρόπον ; (βλ. κατωτέρω ἐν σελ. 26 εἰκόνα). .....

..... οὐχι.....

- 19) Ὁ κόπανος οὗτος πῶς ἐλέγετο· ἐκ ποίου ξύλου κατασκευάζετο· πόσον μῆκος καὶ πάχος εἶχε καὶ ποῖον τὸ σχῆμά του ; .....

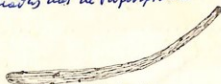
..... οὐχι.....

- 20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγένετο εἰς τὸ ἀλώνι ἢ εἰς τὴν αὐλήν; Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγένετο (ἢ γίνεται) χρῆσις τοῦ κοπάνου (π.χ. φακῆς, ρεβιθῶν κλπ.). Ἐγένετο. Ἐφακῆς. κασιάνων...

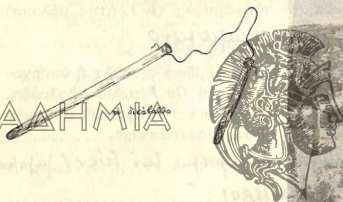
διὰ τῆς γαιανῆς, ρεβιθῶν, γάβας, τῶν ὀλίων, τῶν ἡσοκόων, ἔργου μεγάλου ἵκανίστου καὶ καὶ τῶν ἄλλων...

κοπάνος στρογγυλός

ξύλο καμινωτό διὰ τὸ κασιάνων μικρὸν ἔργον δημητριακῶν...

Ὑπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγένετο· μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν; Ἀνελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο ἄλλα πρόσωπα ἐπ' ἀμοιβῇ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά; Πῶς ἐγένετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων παραγωγῶν; .....

..... ὑπό των. ὑπό των. μεγάλων. ὑπό των οἰκογενειῶν.

- 21) Ποῦ ἐτοποθετοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα. Ἐγένετο τοῦτο ἀπ' εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου; Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν; Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

καὶ εἰς τὴν ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων ; (Περιγράψατε λεπτομερῶς τὸν τρόπον τοῦτον χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχους, παραθέτοντες σχεδιαγραφήματα ἢ φωτογραφίας) .....

.....Καὶ νῦν ἔρχομαι. ἔρχομαι διὰ τοῦτο εὐχαριστοῦμαι καὶ
 ἔρχομαι διὰ τοῦτο εὐχαριστοῦμαι .....

- 22) Κατὰ τὸ ἀλώνισμα διὰ τῶν ζῶων, ὡς ἐπίσης καὶ διὰ τοῦ κοπάνου, ἐτραγουδοῦντο τραγούδια ; Ἐὰν ναί, ποῖα ;

Κατὰ τὸ κοπάνισμα μήπως ἐλέγοντο εἰδικὰ δίστιχα ἢ φράσεις διὰ τὸν συντονισμόν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἐργασίας ; Καὶ νῦν ἔρχομαι διὰ τοῦτο εὐχαριστοῦμαι

ὡς ἀνέμωσαν. ἔρχομαι καὶ χαρά μου καὶ ἡ Παναγία κοινὰ μου καὶ εὐχαριστοῦμαι
 διὰ τὸ κοπάνισμα καὶ ἔρχομαι διὰ τοῦτο εὐχαριστοῦμαι καὶ ἔρχομαι
 ἔρχομαι καὶ ἔρχομαι διὰ τοῦτο εὐχαριστοῦμαι .....

- 23) Πότε τὸ πρῶτον ἐγινε χρήσις ἀλωνιστικῆς μηχανῆς εἰς τὸν τόπον σας.

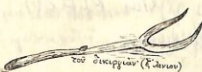
Ποῖος τὴν ἐπρομηθεύθη (πρόσωπον, συνεταιρισμός κλπ.). (Περιγράψατε τὸν τρόπον λειτουργίας αὐτῆς) Καὶ νῦν ἔρχομαι διὰ τοῦτο εὐχαριστοῦμαι

ἔρχομαι καὶ ἔρχομαι διὰ τοῦτο εὐχαριστοῦμαι .....

β'. Λίχνισμα

- 1) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισμένοι στάχυες, ἐτοιμασμένοι διὰ τὸ λίχνισμα (ἐν Αἰτωλίᾳ : λειῶμα, ἐν Κρήτῃ : μάλαμα). Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεῖται τὸ λειῶμα διὰ τὸ λίχνισμα ; πῶς λέγεται τοῦτο (εἰς Κρήτην : θρινάκι, εἰς Αἰτωλίαν καὶ Πελοπόννησον : δικριάνι, ἀλλαχοῦ : δικιργιάνι) καὶ ποῖον τὸ σχῆμα αὐτοῦ. ....

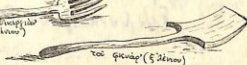
... ἔρχομαι. καὶ νῦν ἔρχομαι καὶ ἔρχομαι καὶ ἔρχομαι .....

τοῦ δικριανίου (ἐλένου)

τοῦ δικριανίου (ἐλένου)

τοῦ δικριανίου (ἐλένου)

Ὁ σχηματιζόμενος σωρὸς ἔχει σχῆμα στρογγύλον ἢ ἐπίμηκες ;
 Προτοῦ ἀρχίσῃ τὸ λίχνισμα (ἀνέμισμα) πρὸς ἀποχωρισμὸν τοῦ ἀχύρου

ἀπὸ τὸν καρπὸν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν ; Μήπως μαχαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι ; Τί λέγεται κατὰ τὴν πράξιν ταύτην καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἔθιμον τοῦτο. *ἔθιμον*...

*Γίνεται. βλαστὰς, καρφώνεται ἐπὶ θρινάκι. καὶ ῥίχεται
ἐπὶ σωρῷ. ἢ χίμα. μυσόδια*.....

- 2) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα ; (Πῶς λέγεται τοῦτο : φτυάρι, θρινάκι ; Ἰχνογραφήσατε τοῦτο.....

ἐπὶ ἐπὶ... θρινάκι. καὶ φτυάρι. ἐπὶ ἐπὶ φτυάριον.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Ποῖος λιχνῶ (ἀνεμίζει)· ἀνδρᾶς, γυναῖκα· εἰδικὸς λιχνιστῆς ἐπ' ἀμοιβῇ ;

ὁ ῥεμωτάτος. ἀνδρᾶς... σοῖς γυναῖκα.....

- 4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὅποια μετὰ τὸ λίχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ. (εἰς τινὰς τόπους καλοῦνται : κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κόντυλους ἢ τὰ κόμπια ; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεται δεῦτερον ἁλώνισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζώων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σῖτος κλπ ;

*ῥίχονται... κόμπια... ἀποχωρίζονται... διὰ τοῦ...
...ρεμονόμαται... ἐπὶ τοῦ... ῥίχεται... ρεμονό...
...ἐπὶ τοῦ... ἐπὶ τοῦ... ἀφένεται*.....

- 5) Πῶς γίνεται ἡ ζευῖσις τῶν ζώων διὰ τὸ δεύτερον, ὡς ἀνωτέρω, ἁλώνισμα ; Ποῦ ἀπαντᾶται τὸ ἁλώνισμα τοῦτο· πῶς λέγεται ; (Ἐν

Κρήτη: ξεβαβούλισμα καὶ καρπολώνεμα)· διὰ ποῖα δημητριακὰ συν-
 ηθίζεται τοῦτο .....

- 6) Ἀφοῦ διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνεμίσματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα,
 πῶς γίνεται ἡ διαλογή τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμείναντα
 χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ; .....

Ἡ. γ. οὐ. . κεραυνόφει. . τό. ρεμόνι. . δύο, ἄλλοι. . ἡρῖον ἀνέμω, ἡ. γ. νάικα
 . δωίρνη. . ἀσέ. . τό. . β. ρόν. . με. . τό. . ἡ. γ. οὐ. . καί. . ρί. . τό. . ἡ. γ. οὐ. .
 . ἡ. γ. οὐ. . ἀσέ. . τό. . β. ρόν. . με. . τό. . ἡ. γ. οὐ. . καί. . ρί. . τό. . ἡ. γ. οὐ. .
 . ἡ. γ. οὐ. . ἀσέ. . τό. . β. ρόν. . με. . τό. . ἡ. γ. οὐ. . καί. . ρί. . τό. . ἡ. γ. οὐ. .

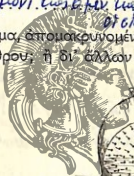
Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνέμισμα, ἀπομακρυνομένων τῶν ξένων αὐτῶν
 ὑλῶν ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρῶθρου; ἢ δι' ἄλλων μέσων, ὡς π.χ. κοσκί-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

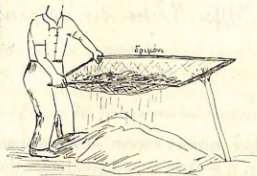
κόσκινον παλαιο δερμάτινον

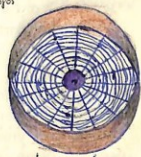
κόσρος ἢ ἀνέμωτος

Δερμάτινον κόσκινον
 γιὰ γυκαλθῇ

ἐριμόνι

τό. ρεμόνι

νων με ὅπας διαφόρων μεγεθῶν· π.χ. με τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον
 κατὰ τόπους: βολίστρης, δερμόνι, δορμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

(Περιγράψατε λεπτομερῶς τοὺς ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἄχυρα καὶ τὰς ἄλλας ὕλας. Ἰχνογραφήσατε δὲ ἢ παραθέσατε φωτογραφίας τῶν ἐν χρήσει ἐργαλείων καὶ σκευῶν) .....

Ὁ ἀναφερθεὶς ἀνελίξεν ἰράσας ἢ τοὺς ἐν χρήσει ἀπὸ τοῦ συνηθισμένου .....

- 7) Ὅταν ἐτοιμασθῇ, ὡς ἀνωτέρω, ὁ καρπὸς σχηματίζεται εἰς σωρόν ; Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται ; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυρός ; Πῶς χαράσσεται καὶ ποία ἡ μορφή του. Μήπως ἐμπτηγνύεται κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλεῖον τοῦ λιχνίσματος (θρινάκι, φτυάρι), ἐπακολουθεῖ δὲ καὶ προσκύνησις καὶ ἀσπασμὸς τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ; .....

Ὁ σωρὸς ἔχει ὡς μορφήν ἐκτακτοῦ. Καὶ ἐν τῇ ἐκτακτικῇ ἐστὶν ἡ κορυφὴ. Ὁ σωρὸς, ὡς σχηματίζεται ἐπὶ τοῦ γεωργοῦ. Ἡ κορυφὴ ἐκτακτικῇ ἢ ὡς ἔχει. Χίμαιρα ἐκτακτικῇ .....

- 8) Ἀ λ λ α ἔ θ ι μ α προτοῦ νὰ μεταφερθῇ ὁ καρπὸς (σίτος, κριθή κλπ.) εἰς τὴν ἀποθήκην. ....

Ἡ μεταφορά τοῦ σίτου δὲν γίνεται .....

γ'.1) Ποῖαι ὀφειλαὶ πρὸς τρίτους ἔπρεπε νὰ καταβληθοῦν εἰς εἶδος ἀμέσως εἰς τὸ ἀλώνι· π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποία ἦτο ἡ συνήθεια. Ἦρχετο ὁ δεκατιστὴς εἰς τὸ ἀλώνι ; Μὲ ποῖον μέτρον (δοχεῖον) ἐγένετο ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἰπραξιν ὑπὸ τοῦ δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

κευσις εἰς τὴν ὑπαιθρον ; Ἀποκριθεὶς εἰς αὐτὸν ἔειπεν . . .
 — ἀχερῶνα . ἐν ᾧ καὶ χυρίον . ἐκτεγύρατο . ἐν ᾧ . μετὰ τὸν ἄλωνα .
 — χαράριον . ἐν ᾧ . ἐκτεγύρατο . διὰ τὸν ἄλωνα . ἐκτεγύρατο . . . . .

- 5) Πῶς ἐγένετο (ἢ γίνεται) ἡ διαλογή τοῦ σπόρου. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ
 θερισμοῦ ἀπὸ τοὺς καλυτέρους στάχυν ἢ μετὰ τὸ ἄλωνισμα ; . . .

ἐν μετὰ τὸν ἄλωνα . διὰ τὸν ἄλωνα . ἐκτεγύρατο . ἐκτεγύρατο . ἐκτεγύρατο .
 ἐκτεγύρατο . ἐκτεγύρατο . ἐκτεγύρατο . ἐκτεγύρατο . ἐκτεγύρατο .
 . . ἄλωνα . ἐκτεγύρατο . ἐκτεγύρατο . ἐκτεγύρατο . ἐκτεγύρατο . . . . .

- 6) Μήπως ὅπου γίνεται ἡ διαλογή τοῦ σπόρου πρὸ τοῦ θερισμοῦ κατα-
 σκευάζεται τότε ἢ μετὰ τὸν θερισμὸν πλέγμα (πλεκτὴ) ἐκ σταχυῶν,
 τὸ ὅποιον ἀναρτᾶται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον ἢ ὅπισθεν τῆς θύρας κλπ ; . .

ἐν ᾧ . ἐκτεγύρατο . ἐκτεγύρατο . ἐκτεγύρατο . ἐκτεγύρατο . ἐκτεγύρατο .
 ἐκτεγύρατο . ἐκτεγύρατο . ἐκτεγύρατο . ἐκτεγύρατο . ἐκτεγύρατο .
 . . ἐκτεγύρατο . ἐκτεγύρατο . ἐκτεγύρατο . ἐκτεγύρατο . ἐκτεγύρατο .

Πῶς λέγεται ἡ πλεκτὴ αὕτη ; Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς τοῦ φυλάσσεται.
 πρὸς ποῖον σκοτὸν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον . . . . .

Α'. ΕΤΗΣΙΑΙ ΠΥΡΑΙ

- α'. 1) Κατὰ ποίας ἡμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν
 τόπον σας ἀναμμα φωτιάς εἰς τὸ ὑπαιθρον. (Π.χ. παραμονὴ Χριστου-
 γέννων, ἑσπέρas 23 Ἰουνίου (Κληδόνου), Ἀποκριές, πρώτη Μαρ-
 τίου, Πάσχα (κάψιμο τοῦ Ἰούδα), ἑσπέρas τῆς 31 Αὐγούστου κλπ.)

.. ἐκτεγύρατο . ἐκτεγύρατο . ἐκτεγύρατο . 23 Ἰουνίου . (Κληδόνου)

Εἰς ποίας ἡμέρας, ποῖαν ὥραν καὶ εἰς ποῖον μέρος ; . . . . .

ἐν ᾧ . ἐκτεγύρατο . ἐκτεγύρατο . ἐκτεγύρατο . ἐκτεγύρατο . ἐκτεγύρατο .

.. ἐκτεγύρατο . ἐκτεγύρατο . ἐκτεγύρατο . ἐκτεγύρατο . ἐκτεγύρατο .

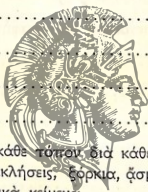
2) Πώς λέγεται ή φωτιά αὐτή ; (π.χ. φανός, ἀφανός κλπ.).....
φαιός.

β'. 1) Ποιοι ἀνάπτουν τήν πυράν παιδιά, ήλικιωμένοι, ποίος ἄλλος ; ...
παιδιά

2) Ποίος ή ποιοι συλλέγουν τὰ ξύλα, θάμνους κλπ. διά τήν πυράν.
 Τὰ κλέπτουν ; "Αν ναί, ἀπό ποῖον μέρος ; .....
τὰ παιδικά. δέν. κά. κλέπτουν.

3) Πώς γίνεται ή συγκέντρωσίς των. (Περιγράψατε λεπτομερῶς)
 .....
 .....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

γ'. Ποῖαι αἱ συνήθειαι εἰς κάθε τόπον διά κάθε πυράν ;

1) Προσευχαί, διάφοροι ἐπικλήσεις, ἑορκα, ἄσματα, κρότοι, θόρυβος.
 Καταγράψατε τὰ σχετικά κείμενα .....

Πηδον. ἀένει. ἀσό. λόν. φανόν. καί. εὐφραδον.
κά. λην. κωκων. ἀσό. λός. γχόμας, λός. λόν. κωκων
ἀένει. εὐ. λός. κε. γα. καί. ἀσόν. γκρίσι. λόν. φανόν. γόν
ἀσό. λόν. φανόν.

2) Πηδήματα, χοροί γύρω ἀπό τήν πυράν. (Περιγραφή λεπτομερής)
κόνον. σπιδι. κωκων.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ